

Místní národní výbor Třebel

[1945]-1960

Inventář

EL NAD č.: 101
AP č.: 449

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archivního fondu.....	3
II. Vývoj a dějiny archivního fondu.....	7
III. Archivní charakteristika archivního fondu.....	8
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu.....	9
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky.....	9
Seznam použitých pramenů a literatury.....	10

Přílohy:

Příloha č. 1: Seznam použitých zkratk.....	11
Příloha č. 2: Předsedové MSK a MNV v Třebeli v letech 1945-1960.....	12
Inventární seznam.....	13

Úvod

I. Vývoj původce archivního fondu

Původcem archivního fondu je Místní správní komise Třebel a Místní národní výbor Třebel vyvíjející svou činnost od září 1945 do 30. června 1960. V letech 1945-1949 obec náležela pod politický okres Planá.

Národní výbory byly zřízeny po druhé světové válce jako správní orgány obcí a vyšších územně správních celků. Nahradily tak od roku 1850 fungující obecní úřady, resp. úřady vyšších územně správních celků. Právní základ jejich existence byl položen ústavním dekretem presidenta republiky ze dne 4. prosince 1944 o národních výborech a prozatímním Národním shromáždění, na nějž navazovalo vládní nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů. Poté následovaly stovky dalších norem, které určovaly podmínky a pravidla pro fungování národních výborů, jejich složek, zřizovaných organizací atd. Éra národních výborů byla uzavřena v roce 1990, kdy došlo ke znovuobnovení obecních úřadů, resp. zřízení dalších úřadů pro správu vyšších územně správních celků.

Shora uvedené vládní nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů, částečně pozměněné vládním nařízením č. 44/1945 Sb., o rozsahu působnosti národních výborů, určovalo, že se v každé obci měl ustavit místní národní výbor. Vnitřní složení, pravomoci, hospodaření, vedení a podepisování některých druhů písemností určovala Směrnice ministerstva vnitra č. 6 ze dne 19. května 1945 uveřejněná v Úředním listu republiky Československé a navazující Prozatímní organizační řád místních národních výborů z roku 1947. Tyto dokumenty rozlišovaly národní výbory na volený sbor složený z členů národního výboru, jeho složky (rada, předseda, referenti, komise) a úřad národního výboru.

Národní výbory byly definovány jako orgány zastupitelské a orgány veřejné správy, které v obvodu své působnosti spravují všechny veřejné záležitosti, pokud nejsou spravovány jiným veřejným orgánem. Ve věcech státní správy byly národní výbory podřízeny vládě a zároveň byla uplatněna podřízenost národního výboru nižšího stupně národnímu výboru vyššího stupně. Stanovení vnitřní organizace a způsobu, jakým mají národní výbory vykonávat svou působnost, byly v pravomoci ministra vnitra. Dnem ustavení místního národního výboru zaniklo obecní zastupitelstvo, obecní úřad se stal úřadem místního národního výboru a prováděl veškerá jeho rozhodnutí a opatření.

Pro dočasnou správu obcí, v nichž pro převážnou většinu obyvatelstva státně nespolehlivého, tj. zejména v pohraničí, nemohl být ustaven místní národní výbor, byly podle § 6 vládního nařízení č. 4 ze dne 5. května 1945 jmenovány okresními národními výbory, resp. okresními správními komisemi místní správní komise, jejichž pravomoci byly stejné jako pravomoci místních národních výborů. Místní správní komise měly mít 3 až 6 jmenovaných členů, rovněž předseda místní správní komise byl jmenován, nikoliv volen.

Kdy přesně došlo k ustavení místní správní komise v Třebeli není zcela jasné. Dne 27. srpna 1945 zažádal Karel Valenta Okresní správní komisi v Plané o přidělení „starostenství“ v obci Třebel z důvodu dosud neustavené MSK. V té době byli v Třebeli jedinými Čechy K. Valenta a jeho otec. OSK vydala pověření čj. 1843/45 (datum není čitelné, ale patrně bylo pověření vydáno již v září 1945), ve kterém jmenovala K. Valentu předsedou MSK. Žádní další členové jmenování nebyli. Další jmenovací dekret pro K. Valentu coby prozatímního

předsedu MSK Třebel byl vydán 30. října 1945. Dne 26. února 1946 sepsal K. Valenta hlášení OSK, že pro nedostatek Čechů v obci je pouze on sám předsedou MSK (a zároveň národním správcem hostinské živnosti). Další zmínka o jmenování nového předsedy MSK v Třebeli Václava Havlíka je z 21. května 1946. Zda v té době došlo ke jmenování i dalších členů, nelze z dostupných archiválií zjistit.

Místní správní komise měly být nahrazeny místními národními výbory na základě výsledků voleb do Ústavodárného národního shromáždění podle § 1 a § 11, odst. 2 vládního nařízení č. 120/1946 Sb., o obnovení národních výborů na podkladě výsledků voleb do ústavodárného Národního shromáždění, ze dne 27. května 1946. Hlavním kritériem pro vznik místního národního výboru byl počet 50 platných voličských hlasů v obci. Pokud počet platných hlasů nedosáhl tohoto počtu, fungovala v obci i nadále místní správní komise nejdéle do roku 1950, kdy byla na základě vládního nařízení č. 14/1950 Sb., o organizaci místních národních výborů, přeměněna na místní národní výbor. V Třebeli se voleb zúčastnilo 11 oprávněných voličů, takže v obci i nadále působila místní správní komise.

Na základě výsledků voleb do Ústavodárného národního shromáždění, konaných dne 26. května 1946, došlo pravděpodobně ke změnám ve složení MSK v Třebeli, ale situace v obci byla stále chaotická. Na začátku července 1946 se předseda V. Havlík osobně dostavil na ONV v Plané, kde nahlásil, že byl v obci nově ustaven MNV a předsedou byl zvolen K. Valenta a místopředsedou F. Bursa. Hned poté se situace změnila, neboť na schůzi MSK konané dne 22. srpna 1946 za účasti 9 osob došlo opět k volbě nového předsedy a V. Havlík na základě této skutečnosti rezignoval. Předsedou byl zvolen F. Bursa, kterého ONV jmenoval dne 31. srpna 1946. Dalšími členy byli: Václav Fořt (I. náměstek), František Mička, Josef Kučera, Vasil Toman, Václav Havlík. Tehdy patrně došlo i k přejmenování MSK na MNV. Situace však není jasná až do roku 1950, protože byly souběžně používány oba názvy i razítka. Spíše se zdá, že nadřizené orgány vzaly přeměnu MSK na MNV na vědomí, aniž by k ní skutečně došlo.

Ke změně ve funkci předsedy došlo dne 21. března 1947, kdy F. Bursa rezignoval a odstěhoval se do obce Záhoří. Novým předsedou MSK/MNV byl zvolen Václav Šiling (účetní pivovaru v Třebeli) a dalšími členy V. Havlík, L. Bejček, J. Kučera, A. Kriška, L. Toman, J. Hrubý a F. Mička. ONV jmenoval V. Šilinga do funkce předsedy MSK dne 17. června 1947. Ve všech hlášeních předseda V. Šiling neustále uváděl MNV Třebel, ale používal kulaté úřední razítko MÍSTNÍ SPRÁVNÍ KOMISE V TŘEBELI. Avšak od 16. 7. 1947 začalo být používáno nové kulaté razítko s nápisem MÍSTNÍ NÁRODNÍ VÝBOR TŘEBEL a doposud používané razítko MSK v Třebeli bylo za přítomnosti předsedy ONV v Plané A. Bendla komisionálně zničeno.

Až do vydání ústavního zákona č. 150/1948 Sb., z 9. května 1948, jímž byla schválena ústava Československé republiky, měly dosavadní právní normy týkající se národních výborů prozatímní charakter. V Ústavě 9. května byly NV definovány jako „nositelé a vykonavatelé státní moci v obcích, okresích a krajích“ a jejich existence byla právně zakotvena jako nedílná součást státního zřízení ČSR. Zcela novým prvkem bylo zavedení principu volitelnosti NV; do té doby byli jejich členové jmenováni příslušným ONV na návrh Národní fronty.

Na základě reformy provedené zákonem č. 280/1948 Sb., o krajském zřízení, byl od 1. ledna 1949 zřízen kraj Plzeňský, jehož součástí se stala i obec Třebel. Zároveň byla vládním nařízením č. 3/1949 Sb., o územní organizaci okresů v českých zemích, provedena územní reorganizace okresů. Od 1. února 1949 byla obec součástí nově vymezeného okresu Tachov.

Na schůzi KSČ konané dne 6. března 1949 bylo navrženo, aby byl zvolen nový

předseda, protože V. Šiling nemůže „pro hodně práce“ vykonávat svoji funkci. K volbě předsedy a dalších členů MSK/MNV (za některé vysídlené členy) došlo dne 22. března 1949. Předsedou byl zvolen František Mička, místopředsedou Ladislav Toman a členy Václav Řeháček (pokladník a knihovník), Josef Kučera, Jan Jarina, Stanislav Sviták. ONV v Tachově na návrh MAV NF v Třebeli odvolal všechny dosavadní členy MSK a jmenoval předsedu a nově navržené členy MSK/MNV dne 8. září 1949.

V listopadu 1949 došlo k návrhu na administrativní spojení obcí Třebel a Záhoří z důvodu vysídlení všech obyvatel z obce Záhoří. Toto spojení bylo realizováno Výměrem ONV v Tachově ze dne 24. listopadu 1949 (čj. 172/Z-24/11-1949) s odkazem na § 94 českého obecního zřízení. Pozemky obce Záhoří převzaly státní statky v Třebeli, proto bylo obci Třebel nařízeno, aby spravovala obecní majetek a vyřizovala obecní agendu. K administrativnímu předání obecní agendy a obecního majetku došlo za přítomnosti účetního ONV v Tachově ve dnech 26. a 27. listopadu 1949. Předání muselo být realizováno narychlo, protože předseda MSK Záhoří J. Faltýn se náhle rozhodl z obce odejít. V dochovaném protokolu jsou poměrně pečlivě uvedeny nejen všechny dokumenty, které MNV Záhoří předával do Třebele (mezi jinými i dnes nezvěstná německá pamětní kniha), ale i kancelářské zařízení, stav obecního jmění aj. Předsedovi MSK/MNV Třebel bylo zároveň zdůrazněno, že musí agendu obce Záhoří vést odděleně (zejména finanční hospodaření).

Obdobně vypadala situace i v obci Vížka. Zde rovněž došlo k úplnému vysídlení obyvatelstva a počátkem roku 1950 bylo navrženo, aby obec Třebel spravovala obecní majetek a vyřizovala obecní agendu i za MSK Vížka. Administrativní spojení bylo realizováno stejně jako v předešlém případě Výměrem ONV v Tachově ze dne 28. února 1950 (čj. 172/V-14/2-1950). K administrativnímu předání obecní agendy i majetku došlo dne 25. února 1950. V dochovaných protokolech jsou opět pečlivě uvedeny nejen všechny dokumenty, které MSK Vížka předávalo do Třebele, ale i kancelářské zařízení, stav obecního jmění aj.

V souvislosti s realizací zákona č. 268/1949 Sb., o matrikách, byla v jednotlivých okresech Plzeňského kraje určena sídla matričních obvodů a stanoven jejich územní rozsah. Obec Třebel spadala od 1. ledna 1950 do matričního obvodu Damnov. V roce 1951 po připojení obce k okresu Stříbro, byla Třebel (s obcemi Vížka a Záhoří) přiřazena do matričního obvodu Černošín (tento stav již zůstal nezměněn).

V únoru 1950 se KNV v Plzni zabýval žádostí obcí Třebel, Vížka a Záhoří o přičlenění k okresu Stříbro. ONV v Tachově doporučil všechny 3 obce do okresu Stříbro, avšak ONV ve Stříbře s tímto návrhem nesouhlasil a navrhoval, aby obce Třebel a Záhoří byly přesunuty do stříbrského okresu, ale Vížka do okresu Mariánské Lázně.

K definitivnímu ukončení používání obou označení pro správu obce, tedy MSK a MNV došlo teprve v květnu 1950. Reorganizace MNV v Třebeli proběhla podle § 27 odst. 1, vládního nařízení č. 14/1950 Sb., o organizaci místních národních výborů. MAV NF v Třebeli bylo navrženo 15 členů MNV: Vojtěch Mička, Ladislav Dlabáček, Václav Řeháček, Stanislav Sviták, Ladislav Toman, Jaroslav Jón, Michal Suchý, Valentin Paločko, Jaroslav Dlouhý, Jan Drobňák, Ludvík Tuka, Fedor Silanič, Růžena Koubová, Marie Syrová a Anna Kučerová. Na ustavující schůzi konané dne 16. června 1950 byl předsedou MNV zvolen V. Mička, náměstkem předsedy S. Sviták, finančním referentem V. Řeháček, školskou referentkou M. Syrová, vyživovacím referentem V. Paločko. Následovala volba komisí – finanční, zemědělské, mimořádně vyživovací a osvětové.

K připojení obce Třebel (s obcemi Vížka a Záhoří) k okresu Stříbro došlo definitivně až

od 1. ledna 1951 na základě vládní nařízení č. 199/1950 Sb., o změnách hranic krajů, okresů a obcí. Na základě dohody ONV v Tachově a Stříbře z června 1950 však ONV ve Stříbře prozatímně všechny obce již od léta 1950 spravoval. Dne 6. července 1950 byl dokonce vyhotoven Zápis o předání agendy obce Třebel, jehož sepsání se zúčastnili mimo zástupců obou zúčastněných ONV i zástupci OV KSČ Tachov i Stříbro a samozřejmě zástupce MNV Třebel.

Situace v obci Třebel byla i nadále neuspokojivá. ONV ve Stříbře odvolal dne 22. března 1951 na návrh MAV NF 8 členů MNV (z 15) a jmenoval 3 nové členy – Františka Mičku, Václava Grubla a Václava Moulise. Odvolání bylo navrženo v důsledku rezignace a přestěhování některých členů MNV (značná část obyvatelstva ze 3 obcí spravovaných MNV v Třebeli se vystěhovala a tudíž byl nedostatek schopných kádrů). Proto bylo navrženo, aby MNV nadále fungoval jako devítičlenný. Složení členů MNV bylo následující: V. Mička (předseda), M. Suchý (zemědělský referent), F. Mička (vyživovací referent), V. Grubl (finanční referent), J. Dlouhý (kulturní referent), S. Sviták, V. Toman, V. Moulis, F. Šilanič.

Vládním nařízením č. 119/1951 Sb., o tajemnicích místních národních výborů, byla upravena působnost tajemníků MNV jako jejich plně uvolněných funkcionářů; ustanovit a odvolat je mohlo plénum na návrh ONV. Tajemník byl výkonným orgánem MNV a za svou činnost odpovídal jeho předsedovi a radě, řídil se jejich pokyny a současně byl odpovědný radě, předsedovi a tajemníkovi nadřízeného ONV, kteří rovněž usměrňovali jeho práci. Zúčastňoval se všech schůzí pléna a rady a působil také jako politický a odborný poradce i pomocník MNV, a to zejména v oboru zemědělské výroby; podrobnější popis jeho působnosti je uveden v ustanoveních písm. a) – f) odst. 1 § 3 výše uvedeného vládního nařízení. Prvním doloženým tajemníkem pro obce Černošín a Třebel (včetně Vížky a Záhoří) byl Vl. Müller.

V roce 1953 došlo konečně ke sloučení do té doby samostatných obcí Vížka a Záhoří. Okresní národní výbor ve Stříbře rozhodl, že s účinností od 9. května 1953 se sloučili obce Třebel, Vížka a Záhoří do jedné samostatné obce, pro níž ministerstvo vnitra stanovilo název Třebel. Informace o sloučení byla publikována v Úředním listu až v roce 1955.

Do existence národních výborů pak významně zasáhl až ústavní zákon č. 12/1954 Sb., o národních výborech a na něj navazující zákony a vládní nařízení č. 13/1954 Sb., o národních výborech, č. 14/1954 Sb., o volbách do národních výborů, č. 16/1954 Sb., o změnách územních obvodů některých národních výborů a č. 23/1954 Sb., o organizaci výkonných orgánů národních výborů. Dosavadní struktura národních výborů zůstala těmito normami v podstatě nedotčena, pouze v sídlech krajských národních výborů vznikly městské národní výbory. Poměrně zásadně však byla změněna vnitřní organizace větších národních výborů (obce nad 6000 obyvatel) zrušením referentského systému, jehož místo zaujaly jednotlivé odbory národních výborů, v jejichž čele již nestáli členové rady, nýbrž úředníci.

Podle § 3, odst. 5 zákona č. 13/1954 Sb., o národních výborech, se volil do místních národních výborů 1 člen nejméně na 100 obyvatel a nejvýše na 200 obyvatel podle velikosti obce. V obcích do 900 obyvatel se volilo 9 členů. Místní národní výbory se měly scházet ke svým zasedáním nejméně jedenkrát za měsíc (§10). Rada národního výboru se skládala z předsedy NV, jeho náměstka, popř. náměstků, tajemníka a ostatních členů rady. Všichni členové rady byli voleni národním výborem na jeho prvním zasedání. Národní výbor mohl svou radu i její jednotlivé členy kdykoli odvolat.

Podle zákona č. 14/1954 Sb., o volbách do národních výborů, byly 16. května 1954 uskutečněny první volby členů národních výborů všemi občany, majícími volební právo. Volební období bylo stanoveno na tři roky.

Do voleb v květnu 1954 bylo navrženo 9 členů MNV: Vojtěch Mička, Svatopluk Drtina, Josef Veselý, Josef Škopek, Antonín Steiner, Jan Jarina, Ladislav Toman, Marie Mičková, Marie Řeháčková. Jak vyplývá ze zápisů o hlasování a sčítání hlasů, byli všichni kandidáti zvoleni. Na ustavující schůzi nově zvoleného MNV byl předsedou zvolen opět V. Mička a tajemníkem S. Drtina. Účetní evidenci a pokladní službu vedl od 1. června 1954 F. Mička. Jaké funkce zastávali ostatní členové MNV se pro absenci archiválií nepodařilo zjistit.

Následující volby se konaly dne 19. května 1957 v souladu se zákonem č. 11/1957 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o volbách do národních výborů. Tímto zákonem byl pozměněn a doplněn zákon č. 14/1954 Sb., o volbách do národních výborů, jehož úplné znění bylo vyhlášeno ministrem spravedlnosti dne 16. března 1957 vyhláškou č. 12/1957 Sb., o úplném znění zákona o volbách do národních výborů.

Vzhledem k absenci archiválií z voleb v roce 1957 není možné zjistit všechny členy MNV. Ze zápisů z výsledků revizí a prověrek MNV v Třebeli prováděných ONV ve Stříbře je zřejmé, že bylo v těchto volbách zvoleno opět 9 členů MNV. Předsedou MNV zůstal V. Mička, tajemnicí se stala Marie Mičková a třetím členem rady Jan Čurka. Účetní evidenci a pokladní službu vedl od 1. června 1957 F. Mička. Jaké funkce zastávali ostatní členové MNV není možné zjistit. Ze zápisů z provedených revizí u MNV v Třebeli zřejmé, že činnost MNV a stálých komisí byla absolutně nedostačující, funkcionáři neplnili správně svoje úkoly a tím porušovali tehdy platné zákony a nařízení.

Na počátku roku 1960 se začala projednávat otázka zániku okresu Stříbro. S účinností od 1. července 1960 došlo na základě zákona č. 36/1960 Sb., o územním členění státu, k reorganizaci okresu Tachov, do něhož byly zahrnuty nejen obce stávajícího okresu Tachov, ale i část obcí náležejících dosud pod správu ONV Stříbro (mezi nimi i Třebel), ONV Mariánské Lázně a ONV Horšovský Týn. Zároveň došlo k reorganizaci krajů a sloučením Plzeňského a Karlovarského kraje vznikl kraj Západočeský.

V dubnu 1960 se začala projednávat otázka sloučení obce Třebel s obcí Černošín. Většina obyvatel s tímto návrhem souhlasila. K definitivnímu zániku MNV v Třebeli došlo sloučením obce Třebel s obcí Černošín s účinností od 1. července 1960 v souvislosti s územní reorganizací okresu Tachov, provedené na základě zákona č. 36/1960 Sb., o územním členění státu. S Černošínem byla sloučena i místní část Třebele Záhoří, zatímco druhá místní část Vížka se dostala do správy MNV Svahy. Zatímco Třebel i Záhoří jsou částmi obce Černošín doposud, Vížka je od zrušení MNV ve Svazích v roce 1976 částí obce Planá.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Dokumenty MNV byly patrně ukládány ve spisovně, která byla v úřadovně MNV v domě čp. 31. Další spisy se pak jistě nacházely u funkcionářů MSK, resp. MNV, jak bylo v té době zvykem. Z dochovaných archiválií není vůbec zřejmé podle jakého systému byly ukládány písemnosti MNV. Lze usuzovat, že praxe byla stejná jako u srovnatelných MNV, u nichž rovněž nefungovala spisová služba ani žádný systém ukládání dokumentů. Na některých spisech bylo uváděno pouze datum, kdy byl spis MNV doručen.

K první a jediné archivní odborné prohlídce spisů MNV Třebel došlo 10. ledna 1956 okresní archivářkou B. Lohrovou. Ke skartaci však bylo předloženo pouze velmi málo písemností. Konkrétně se jednalo o podací protokol z let 1946-1948 a spisy z let 1945-1953. Vůbec nebyly předloženy okresní archivářce zápisy ze schůzí pléna a rady MNV, i když dle pozdějších revizních zpráv byly vedeny. Přestože je konstatováno, že spisy z období do roku 1945 byly zničeny, přesto se „nepatrné zbytky“ podařilo ve spisovně dohledat. Okresní archivářkou byly při odborné dohlídce vybrány tyto písemnosti: hlavní kniha z roku 1944 (dnes AO Třebel inv. č. 3), hlavní knihy z let 1946-1947, 1949 (dnes inv. č. 1, 2 a 4), pokladní deník z let 1946-1949 (dnes inv. č. 5), záznamy o došlé poště z let 1946-1948 (při inventarizaci fondu přesunuty do fondu MNV Vížka), záznamy o volbách z let 1950 a 1954 (dnes inv. č. 11), trestní listy z let 1946-1949 (dnes inv. č. 13), seznam Němců k odsunu (dnes inv. č. 14) a rozpočty obce z let 1947, 1948 a 1950 (dnes inv. č. 17). Zároveň byly vybrány i dokumenty dříve samostatných obcí Vížka a Záhoří sloučených pod správu MNV Třebel v roce 1949, resp. 1950. Z obce Vížka se konkrétně jednalo o pokladní deník z let 1947-1948, rozpočty obce z let 1946-1949 a protokol ze schůzí MSK z let 1948-1949 (všechny vybrané archiválie jsou v současnosti uloženy ve fondu MNV Vížka EL NAD 103). Z obce Záhoří byly vybrány hlavní kniha z let 1946-1949, pokladní deník z let 1946-1949 a rozpočty obce z let 1946-1950 (opět se všechny vybrané archiválie dochovaly ve fondu MNV Záhoří EL NAD 109). Během této skartace byly vyskartovány cca 3 q papíru a vybrané písemnosti byly prozatím ponechány ve spisovně MNV, jak bylo v té době obvyklé.

K předání vybraných dokumentů však, stejně jako jinde, hned nedošlo, protože v roce 1957 žádala B. Lohrová zaslání vybraných úředních písemností. Kdy došlo k předání vybraných písemností okresnímu archivu není jasné, ale k 21. lednu 1958 již byly archiválie MNV Třebel evidovány na EL JAF. Tehdy se jednalo o 5 úředních knih z let 1945-1950, 1 karton z let 1946-1954 a 1 podací protokol z let 1946-1948. Předány tedy byly všechny o rok dříve vybrané dokumenty.

K dalšímu kontaktu s okresním archivem až do zrušení MNV nedošlo. Část písemností byla předána nástupnickému MNV Černošín. Zbytek byl patrně ponechán svému osudu či rovnou zlikvidován, ale nebyl o tom učiněn žádný záznam. Na EL JAF byly ještě dodatečně zapsány 3 úřední knihy z let 1948-1949. Kdy a proč se tak stalo již nelze v současné době zjistit.

Při vnitřní revizi archivních fondů, prováděné postupně po přestěhování archivu do Tachova, archivní fond MNV Třebel obsahoval 1 úřední knihu z roku 1958 a 1 karton z let 1945-1958 (stav k 6. dubnu 2001). Tento stav byl potvrzen i při následné generální inventuře.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Před zahájením inventarizace byl archivní fond MNV Třebel tvořen 1 úřední knihou a 1 kartonem (ve kterém se však nacházely i další úřední knihy) z let 1945-1958. Celková metráž činila 0,13 bm.

Při inventarizaci archivního fondu byly také prověřeny archiválie nástupnického MNV Černošín. Mezi nimi byly nalezeny archiválie týkající se činnosti MNV v Třebeli: hlášení o změně v evidenci půdy v roce 1959 (z kartonu 5B/86), rozpočet MNV na rok 1960 (z kartonu 5A/86), domovní seznamy pro přihlášky a odhlášky osob z let 1953-1960 (z kartonu 2/86), matriční agenda z let 1953-1960 (z kartonu 2/86). Ve fondu MNV Černošín k žádnému

úbytku nedošlo, neboť přesunuté archiválie byly vyjmuty ze stávajících kartonů. Stejně tak byly přesunuté archiválie zařazeny do existujícího kartonu MNV Třebel.

Ve fondu byly ponechány 1 pokladní kniha z let 1946-1949 a 2 pokladní deníky z let 1947-1949, protože se neshodují zcela se záznamy v hlavních knihách. Z fondu byly přesunuty archiválie týkající se MSK Vížka (EL NAD 103). Konkrétně se jednalo o pokladní knihu příjmů a vydání z let 1945-1949 a podací protokol z let 1946-1948 o celkovém rozsahu 0,03 bm.

V archivním fondu MNV Třebel nebylo provedeno vyřazení archiválií z evidencí NAD z důvodu přehodnocení významu.

Konečná metráž archivního fondu MNV Třebel, po přeřazení archiválií do archivního fondu MSK Vížka, činí 0,13 bm. V současnosti je archivní fond MNV Třebel tvořen 9 úředními knihami a 1 kartonem. V souvislosti s inventarizací byla opravena i původní datace.

Archivní fond byl uspořádán podle Návrhu metodického návodu pro uspořádání a inventarizaci archivních fondů místních národních výborů vydaného Archivní správou Ministerstva vnitra ČR a doplněn podle Metodického pokynu pro inventární zpracování archivních fondů národních výborů ve Státním oblastním archivu v Plzni č. j. SOAP/006-3120/2007. Formální zpracování bylo provedeno dle Metodického pokynu ředitele SOAP v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek čj. SOAP/006-0767/2010.

Archivní fond MNV Třebel náleží mezi torzovitě dochované fondy místních národních výborů rušených v roce 1960. Ve fondu chybí zápisy ze schůzí, podací protokoly, část účetních knih a většina spisového materiálu. Není známo, že by se nějaké dokumenty MNV Třebel nacházely ve spisovně nynějšího Městského úřadu Černošín.

Fyzický stav archivního fondu je dobrý.

Jazykem archivního fondu je čeština.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Archivní fond obsahuje pouze torzo původcem vyprodukovaných písemností. Upozornit je však nutné na domovní seznamy pro přihlášky a odhlášky osob bydlících v domě z let 1953-1960 (inv. č. 15), v nichž je možné nalézt kompletní údaje o obyvatelích obce. Přesto jsou dochované archiválie jediným přímým pramenem pro poznání historie obce po roce 1945. Proto je nutné v případě zájmu o dějiny obce použít vedle samotného fondu další archivní prameny, popř. regionální literaturu.

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

Archivní fond MNV Třebel uspořádala a archivní pomůcku sestavila Jana Zimová v listopadu 2011 ve Státním okresním archivu Tachov.

V Tachově, 8. srpna 2013

Jana Zimová

Seznam použitých pramenů a literatury

Státní okresní archiv Tachov

Archivní fondy:

Okresní národní výbor Planá, inv. č. 152, sign. I/21, kart. č. 33 Obce seřazené podle abecedy, 1945-1949

Okresní národní výbor Stříbro, inv. č. 203, sign. I/20 g, kart. č. 28 Členové MSK (MNV) obce T – Z 1945-1949

Okresní národní výbor Stříbro, inv. č. 203, sign. I/20 g, kart. č. 32 Evidence členů MNV obce N – Z 1946-1953

Okresní národní výbor Stříbro, inv. č. 425, sign. 54, kart. č. 288 Reorganizace MNV 1950-1952

Okresní národní výbor Stříbro, inv. č. 487, sign. 603, kart. č. 513 Volby – zápisy o hlasování jednotlivých MNV 1954

Okresní národní výbor Stříbro, inv. č. 487, sign. 603, kart. č. 519 Volby – zápisy o sčítání hlasů 1954-1957

Okresní národní výbor Stříbro, inv. č. 547, sign. 129, Zápisy z revizí MNV obce T 1955-1958

Okresní národní výbor Tachov, sign. I/21 Obecní záležitosti obcí, které přešly v roce 1949 k okresu Tachov ze zrušeného okresu Planá: Třebel 1950-1951

Okresní národní výbor Tachov, sign. 129 Zápisy z revizí zrušených MNV obce R – V 1956-1963

Okresní národní výbor Tachov, sign. 604/1 Slučování obcí a změny hranic obcí 1952-1989

Prameny tištěné

Sbírka zákonů republiky Československé – ročníky 1949, 1950, 1954

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé – ročníky 1945, 1948

Sbírka zákonů Československé socialistické republiky – ročník 1960

Seznam matričních obvodů v českých krajích. Praha : Ministerstvo vnitra, 1950

Úřední list republiky Československé – ročník 1945

Úřední list Československé republiky – ročník 1955

Volby do ústavodárného Národního shromáždění dne 26. května 1946, část II. Volební výsledky podle obcí, sešit 2. Volební kraj V – VII Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, in: Zprávy Státního úřadu statistického, řada B, číslo 4 – 6, ročník XXVII. (1946) číslo 26 – 28

II. Literatura

HLEDÍKOVÁ, Zdeňka – JANÁK, Jan – DOBEŠ, Jan. *Dějiny správy v českých zemích : od počátků státu po současnost*. Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2005.

Příloha č. 1: Seznam použitých zkratk

AO – archiv obce

AP – archivní pomůcka

bm – běžný metr

č. j. – číslo jednací

čp. – číslo popisné

ČSR – Československá republika

EL JAF – evidenční list Jednotného archivního fondu

EL NAD – evidenční list Národního archivního dědictví

ev. – evidenční

inv. č. – inventární číslo

KNV – krajský národní výbor

KSČ – Komunistická strana Československa

MAV NF – místní akční výbor Národní fronty

MNV – místní národní výbor

MSK – místní správní komise

NV – národní výbor

odst. – odstavec

ONV – okresní národní výbor

OSK – okresní správní komise

OV KSČ – okresní výbor Komunistické strany Československa

sign. – signatura

SOAP – Státní oblastní archiv v Plzni

Příloha č. 2: Předsedové MSK a MNV v Třebeli v letech 1945-1960

jméno předsedy	ve funkci od	ve funkci do
Karel Valenta	? září 1945 (MSK)	květen 1946
Václav Havlík	21. 05. 1946 (MSK)	22. 08. 1946
František Bursa	22. 08. 1946 (MSK/MNV)	21. 03 1947
Václav Šiling	21. 03. 1947 (MSK/MNV)	22. 03. 1949
František Mička	22. 03. 1949 (MSK/MNV)	červen 1950
Vojtěch Mička	16. 06. 1950 (MNV)	30. června 1960

Inventární seznam

Úřad národního výboru**I. Úřední knihy****Účetní knihy**

1	Hlavní kniha	1946	ukn 1
2	Hlavní kniha	1947	ukn 2
3	Hlavní kniha	1948	ukn 3
4	Hlavní kniha	1949	ukn 4
5	Pokladní kniha příjmů a vydání	1946-1949	ukn 5
6	Pokladní deník	1947-1948	ukn 6
7	Pokladní deník	1949	ukn 7
8	Kniha příjmů	1958-1960	ukn 8
9	Kniha výdajů	1958-1960	ukn 9

II. Spisový materiál**Spisy****Statutární záležitosti organizace**

10	Návrh na zařazení obce Třebel do okresu Stříbro, výměr na prozatímní správu obecního majetku a obecní agendy obce Záhoří	1949	kar 1
----	--	------	-------

Volby

11	Seznamy voličů, volby do MNV, zápis o volbě NS, zápis o registraci zvolených členů MNV	1947-1954	kar 1
----	--	-----------	-------

Organizace činnosti národního výboru

12	Hlášení pro ONV o poměrech v obci	1947	kar 1
----	-----------------------------------	------	-------

Bezpečnost, ochrana veřejného pořádku

13	Trestní listy a nálezy, vyšetřování vraždy	1946-1950	kar 1
----	--	-----------	-------

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
Evidence obyvatelstva			
14	Odsun Němců (seznamy Němců určených k odsunu)	[1945]-1946	kar 1
15	Domovní seznamy pro přihlášky a odhlášky osob bydlících v domě	1953-1960	kar 1
Matriční záležitosti			
16	Oznámení o narození a úmrtí, oznámení o uzavření manželství	1953-1960	kar 1
Finanční hospodaření			
17	Rozpočty obce a dobrovolného hasičského sboru, rozpočet MNV	1947-1960	kar 1
Zemědělská půda			
18	Hlášení o změně v evidenci půdy	1959	kar 1
Zdravotnictví			
19	Očkování dětí proti tuberkulóze	1957	kar 1

Název archivní pomůcky (archivního fondu):	Místní národní výbor Třebel
Značka archivního fondu:	MNV Třebel
Časový rozsah:	[1945]-1960
Počet evidenčních jednotek:	10 (9 úředních knih, 1 karton)
Počet inventárních jednotek:	19
Rozsah v bm:	0,13
Stav ke dni:	8. srpna 2013
Zpracovatelka archivního fondu:	Jana Zímová
Zpracovatelka archivní pomůcky:	Jana Zímová
Počet stran:	16
Počet exemplářů:	5
Pomůcku schválil:	Mgr. Jan Edl dne 08.08.2013 čj. SOAP/090-0321/2013